

TALABALAR IQTEDORINI ANIQLASH YO'LLARI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10148323>

To'xtasinov Dadaxon Farxodovich

TATU Farg'ona filiali Tabiiy fanlar kafedrasi mudiri, (PhD) dotsent.

Annotatsiya

Ushbu maqolada oliya ta'lim muassasalarida o'qiyotgan talabalarning har birini o'ziga xos qobiliyatlarini aniqlashda ahamiyat qaratilishi muxim bo'lgan usullar va ularning mezon hamda maqsadlari haqida tahliliy ma'lumotlar berilgan

Kalit so'zlar

iqtedor, baholash, talabalar, ijodiy ishlar. loyiha

Talabalarni iqtidorini aniqlash uchun bir nechta yo'llar mavjud. Bu yo'llarni quyidagicha tahlil qilishimiz mumkin:

Sinovlar va Baholar: Talabalarning akademik natijalari, sinovlardagi baholari, darsdagi faoliyatlari va so'nggi kursda qanday rivojlanganligi kuzatilishi mumkin.

Sinovlar va baholar talabalarning akademik darajalarini o'rganish va ularga mukofot berish uchun amaliy usullardir. Bu sinovlar va baholar o'quv yilining o'rtacha davrida yoki o'qitish tizimida har doim o'tkaziladi. Bu turlar quyidagi ko'rsatmalarga bo'linadi:

Kunlik Baholar va Sinovlar: O'qituvchilar har bir dars kunida talabalarni baholaydi. Bu baholar har doim rivojlanganlik, o'z-o'zini tuzatish va boshqa o'quv jarayonlariga oid xususiyatlarni baholashda yordam berishi mumkin.

Yakunaviy Sinovlar: O'qituvchilar har akademik yil yakunida katta sinovlarni o'tkazishadi. Bu sinovlar talabalarning umumiy bilim darajasini o'rganishda va qanday qilib ular o'qitilgan fanlarni o'rganishda yordam berishi uchun mo'ljallangan.

Ilmiy ishlar va proyektlar: Talabalar o'quv yili davomida ilmiy ishlar yoki proyektlar yaratishlari talabalarning ilmiy tajribasini va o'z malakasini namoyon qilish uchun yaxshi imkoniyatdir.

Praktika va mashg'ulotlar: Amaliy mashg'ulotlar va stajlar talabalarga o'z sohasida tajriba olish imkoniyatini beradi va ularni amaliy bilimlarni o'rganishga undiradi.

O'z-saqlash va o'z-monitoring: O'qituvchilar talabalarning o'zini baholash uchun turli usullarni o'rganishadi. Ular o'z o'quv yo'llarini o'zgartirib, yangi

bilimlarni o'rganishda va o'quv jarayonida yangi yo'nalishlarga o'zlarini olib kelishda qanday qilib o'zlarini rivojlantirish kerakligini tushunishadi.

Bu sinovlar va baholar, talabalarni o'quv jarayonida yaxshi motivatsiyalash va ularga o'z iqtidorlarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega

Munozara va darslardagi faoliyat: Talaba o'quv jarayonida qatnashib qanday mazmuni tahlil etish, savollar berish, o'quv-mashg'ulotlarda qanday ishtirok etishini ko'rish o'z iqtidori haqida ma'lumot bera olish uchun yaxshi yo'l bo'lishi mumkin.

Ijodiy loyihalar va ilmiy ishlar: Talaba ilmiy ishlar, loyihalar yoki boshqa ijodiy faoliyatlar orqali o'z iqtidorini namoyon qilishi mumkin.

Ijodiy loyihalar va ilmiy ishlar talabalarga o'z iqtidorlarini namoyon qilish va amaliy bilimlarni o'rganish uchun yaxshi imkoniyatlar beradi. Bu faoliyatlar orqali talabalar o'z fanini o'rganishda va kasbiy rivojlanishlarini ko'paytirishda qo'llaniladi. Quyidagi yo'llarda ijodiy loyihalar va ilmiy ishlar talabalar uchun muhim bo'lishi mumkin:

Tashabbuskorlik va fikr qo'llash- Talabalarga o'zlarining fikrlarini qo'llash va yangi loyihalarni yaratishga tashabbuskorlik qilish uchun yo'l berilishi zarur. Bu, ularni o'z fikrlarini mustahkamlaydi va o'zlarini qo'llab-quvvatlaydi.

Mentorlik - Talabalarga mentorsiz o'z fikrlarini rivojlantirish va ijodiy ishlarni boshqarish qiyin bo'lishi mumkin. Shuning uchun, o'qituvchilar yoki so'zlashuvchilar talabalarga mentorlik qilish, ularni yo'nalishda yordam bera olishadi.

Ilmiy konferensiyalar va tanlovlar- Talabalar o'zlarining ilmiy ishlarini namoyish etish uchun konferensiyalarda, simpoziumlarda, tanlovlarda ishtirok etishlari foydali bo'ladi. Bu, ularning ilmiy jamiyatda tanilishlarini va o'zlarini rivojlantirishlari uchun zarur bo'ladi.

Ijtimoiy tarmoqlarda faoliyat- Talabalar ijtimoiy tarmoqlarda, jammiyatda yoki universitet tashkilotlarida ishtirok etishadi, ularni o'z ijodiy mahoratlarini boshqa odamlarga ko'rsatishi, fikrlarini almashish uchun ahamiyatli bo'ladi.

Foydali hamkorliklar- Boshqa talabalar, o'qituvchilar yoki so'zlashuvchilar bilan hamkorlik qilish, ular bilan birga loyihalar va ilmiy ishlar tuzish talabalarning o'zlarini rivojlantirishiga va yangi iqtidorlarni o'rganishiga yordam berishi mumkin. Ijodiy loyihalar va ilmiy ishlar o'quv jarayonida o'quvchilar uchun samarali va ilg'or yo'l bo'lib, ularni o'zlarining o'quv yo'nalishlarini o'rganish va rivojlantirishda yordam bera olishadi.

Iqtisodiy va ijtimoiy faoliyat: Talaba ijtimoiy faoliyatlar, iqtisodiy kurashlar yoki boshqa muammolarga qanday qarashlar topishida qanday qadam bosganligi ham o'z iqtidorini ko'rsatishi mumkin.

Iqtisodiy va ijtimoiy faoliyatlar talabalarga jamiyatda muvaffaqiyatli bo'lish uchun muhim bo'lgan amaliyotlardir. Bu faoliyatlar o'quv jarayonida o'quvchilarning nazariy va amaliy bilimlarini o'rganish, jamiyat bilan aloqalarini rivojlantirish, ijtimoiy masalalarda tajribani oshirish va shuningdek iqtisodiy ko'nikmalarni o'rganishda yordam beradi. Quyidagi yo'llar orqali iqtisodiy va ijtimoiy faoliyatlar o'tkazilishi mumkin:

Tashabbuskorlik va tashqi hamkorliklar- O'qituvchilar, o'quvchilarni iqtisodiy va ijtimoiy faoliyatga tashabbus qilishlari, ularni tashqi hamkorliklar va tadbirlarga jalb qilishlari zarur. Masalan, biznes tadbirlarida, ijtimoiy tashkilotlar faoliyatlarida ishtirok etishni tavsiya etishlari.

Qo'shimcha ta'lim va seminollar- Qo'shimcha ta'limlar va seminarlar o'quvchilarga iqtisodiy va ijtimoiy sohalarida qiziqarli mazmuni o'rganish imkoniyatini beradi. Ular bu mavzularda nazariy bilimlarini oshirish va amaliy tajribani rivojlantirishga yordam bera olishadi.

Biznes tadbirlari va simulyatsiyalar- Biznes tadbirlari va simulyatsiyalar o'quvchilarga iqtisodiy jarayonlarni o'rganish imkoniyatini beradi. Ular o'quvchilarga boshqaruv, moliyaviy hodisalar, tijorat va boshqa iqtisodiy ko'nikmalar bo'yicha tajriba olishga yordam berishadi.

Jamoa xizmati faoliyatlar- O'quvchilar ijtimoiy xizmat faoliyatlarida ishtirok etish orqali jamiyatga foyda ko'rsatish, muammosiz guruhda ishlashni o'rganish va jamiyatni yangilash uchun qanday qilib o'quvchilar qo'shimcha qo'shilishlar ko'paytirishadi.

Iqtisodiy va ijtimoiy ilmiy konferensiyalar: Ilmiy konferensiyalarda ishtirok etish o'quvchilarga o'z sohalarida bilim olish, tanqidiy fikrlar bildirish va jamiyatdagi so'nggi yangiliklarni o'rganish imkoniyatini beradi.

Iqtisodiy va ijtimoiy faoliyatlar, o'quvchilarni jamiyatda foydali a'zolar qilish, ijtimoiy masalalarni tahlil qilish va ularni iqtisodiy ko'nikmalarni o'rganishga tashvishlantirishda muhim bo'lib keladi.

Sertifikatlar va tanlov qutisi: Sertifikatlar, tanlov qutisi, to'plangan qadamlar, xizmat ko'rsatilgan jamiyat tashkilotlariga berilgan mukofotlar talabaning iqtidorini namoyon qilish uchun ahamiyatli bo'lishi mumkin.

Bu faktorlar barchasi birgalikda o'z iqtidorini yaxshi ko'rsatishi uchun talabani yordamchi holatda qiynaydigan sohalarini aniqlashga yordam beradi.

FORDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Мадибрагимова, И., & Бозоркулов, А. (2023, November). ИССЛЕДОВАНИЕ КРАЕВЫХ ЗАДАЧ ДЛЯ УРАВНЕНИЙ ГИПЕРБОЛО-ИПЕРБОЛИЧЕСКОГО ТИПА. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

2. Yusupov, Y. A., & Madibragimova, I. M. (2023, November). 1. QUYOSH PARABOLOSILINDRIK KONTSENTRATOR QABULQILGICHINING ISSIQLIK XUSUSIYATLARINI O'LGHASH USULLARI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

3. Мадибрагимова, И. (2023, October). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ СПОСОБНОСТЕЙ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ ВУЗОВ С ПОМОЩЬЮ УРОКОВ МАТЕМАТИКИ. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

4. Мадибрагимова, И., & Бозоркулов, А. (2023, November). СПОСОБЫ ЗАДАНИЯ МНОЖЕСТВ. ОПЕРАЦИИ НАД МНОЖЕСТВАМИ И ОСНОВНЫЕ РАВЕНСТВА. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

5. Nasriddinov, O., & Tolipov, N. (2023, November). KASB-HUNAR TA'LIMI MUASSASALARIDA МАТЕМАТИКА О 'QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

6. Daliyev, B., & Nasriddinov, O. (2023, November). ABELNING UMUMLASHGAN INTEGRAL TENGLAMASINI TAQRIBIY YECHISH UCHUN KVADRATUR FORMULANING ЭКСТРЕМАЛ FUNKSIYASI. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

7. Насриддинов, О., & Сатволдиев, И. (2023, November). ЦИЛИНДРДА БИГАРМОНИК ТЕНГЛАМА УЧУН ҚЎЙИЛГАН ИЧКИ-ЧЕГАРАВИЙ МАСАЛА ҲАҚИДА. In Conference on Digital Innovation: "Modern Problems and Solutions".

8. Толипов, Н. И., Насриддинов, О. У., & Бозоркулов, А. А. (2023). ОБ ОДНОЙ НЕКОРРЕКТНОЙ ЗАДАЧЕ ДЛЯ БИГАРМОНИЧЕСКОГО УРАВНЕНИЯ ВНЕ КРУГОВОГО СЕКТОРА. PROSPECTS AND MAIN TRENDS IN MODERN SCIENCE, 1(5), 90-93.

9. Usubjonovich, N. O., Abdujabborovich, B. A., & Azatovich, M. O. (2023). DIFFERENSIAL TENGLAMAGA KELUVCHI MEХАНИКА MASALASINI

MAPLE DASTURIDA YECHISH. PROSPECTS AND MAIN TRENDS IN MODERN SCIENCE, 1(5), 76-79.

10. Farxodovich, T. D., & Azatovich, M. O. (2023). DISKRET MATEMATIKADA MARSHRUTLAR VA ZANJIRLAR. PROSPECTS AND MAIN TRENDS IN MODERN SCIENCE, 1(5), 67-71.

11. Maniyozov, O., Bozorqulov, A., & Isomiddinova, O. (2023). TA'LIM JARAYONIDA BIRINCHI TARTIBLI CHIZIQLI ODDIY DIFFERENSIAL TENGLAMALARNING BIRINCHI TARTIBLI CHIZIQLI ODDIY DIFFERENSIAL TENGLAMALARNING YECHIMINI MAPLE DASTURIDA TOPISH. Farg 'ona davlat universiteti ilmiy jurnali,(1), 190-202.

12. Жўраева, Д., & Маниёзов, О. (2023, November). ИККИНЧИ ТАРТИБЛИ ОДДИЙ ДИФФЕРЕНЦИАЛ ТЕНГЛАМА УЧУН ЧЕГАРАВИЙ МАСАЛАНИ ГРИН ФУНКЦИЯЛАРИ УСУЛИ БИЛАН ЕЧИШ. In Conference on Digital Innovation:" Modern Problems and Solutions".

13. Жураева, Д. (2023, November). ПРИМЕНЕНИЕ ВИРТУАЛЬНОЙ РЕАЛЬНОСТИ В ПРЕПОДАВАНИИ ФИЗИКИ: НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ЭКСПЕРИМЕНТЫ И ВИЗУАЛИЗАЦИЮ. In Conference on Digital Innovation:" Modern Problems and Solutions".

14. Саидов, М. И. (2023). ЦЕНТРАЛЬНАЯ ПРЕДЕЛЬНАЯ ТЕОРЕМА ДЛЯ СТАТИСТИК ФИШЕРА. GOLDEN BRAIN, 1(26), 159-164.

15. Саидов, М. (2023, October). НОРМАЛЬНЫЕ ФОРМЫ. СОВЕРШЕННЫЕ НОРМАЛЬНЫЕ ФОРМЫ. In Conference on Digital Innovation:" Modern Problems and Solutions".

16. Nishonboyev, A. S., Akbarova, S. X., & Tuhtasinova, N. I. (2023). Teaching Students Independent Thinking in the Process of Teaching Mathematics in the System of Continuing Education. European journal of innovation in nonformal education, 3(3), 9-11.

17. То'xtasinova, N. I., & Mirzaabdullayev, I. (2023). Qutb koordinatalar sistemasida uchburchak yuzini hisoblashni matematik modeli. Educational Research in Universal Sciences, 2(4), 518-522.

18. То'xtasinova, N. (2023). GEOMETRIYA DARSLARIDA STEREOOMETRIK MASALALARNI YECHISH METODIKASI. Research and implementation, 1(3), 4-10.